

Pacientu trauksmes līmenis pirms aknu punkcijas biopsijas

Olga Terentjeva¹, Diāna Platace², Kristaps Circenis²

¹ Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca,
stacionārs "Latvijas Infektoloģijas centrs",
Aknu slimību nodaļa, Latvija

² Rīgas Stradiņa universitāte, Māszinību un dzemdību
aprūpes katedra, Latvija

II

Ievads. Aknu biopsija tiek uzskatīta par drošu procedūru, tomēr tā ir infazīva manipulācija, kurai pastāv komplikāciju risks, un trauksmes reakcija ir viens no veidiem, kā pacients pārvar briesmas. Pētījuma dati pierāda, ka ar trauksmi saistīti traucējumi skar 5 – 7% pasaules iedzīvotāju un līdz pat 29% cilvēku ar trauksmes radītiem psihiskiem stāvokļiem saskaras vismaz vienu reizi dzīves laikā (*Baldwin, 2005*).

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis bija noskaidrot pacientu trauksmes līmeni pirms aknu punkcijas biopsijas. Pētījumā tika lietotas kvantitatīvas pētījuma metodes – anketēšana un testēšana pēc Č. Spilberģera situatīvās trauksmes skalas un personas individuālās trauksmes skalas. Tika aptaujāti 100 respondenti no 18 gadu vecuma pirms aknu punkcijas biopsijas veikšanas.

Rezultāti. Lielākā daļa respondentu (52 no 100) bija vecumā no 40 līdz 50 gadiem. No 100 respondentiem 57 bija vīrieši un 43 – sievietes. 46 respondenti atzīmēja bailes par sliktu prognozi kā trauksmi ietekmējošu faktoru, 25 respondenti atzīmēja bailes izjust sāpes, tikai 4 respondenti neminēja nevienu trauksmi ietekmējošu faktoru. Lielākā daļa no pētījuma dalībniekiem (54 no 100) atzīmēja, ka izjūt nelielu satraukumu pirms aknu punkcijas biopsijas veikšanas, 30 respondenti minēja, ka izjūt lielu satraukumu un tikai 16 respondenti atzīmēja, ka jūtas mierīgi pirms procedūras. Apkopojot rezultātus pēc Č. Spilberģera skalas, augsts situatīvās trauksmes līmenis bija 14 respondentiem (13 sievietēm un 1 vīrietim), vidējs situatīvās trauksmes līmenis bija 55 respondentiem (29 sievietēm un 26 vīriešiem), 31 respondentam (1 sievietei un 30 vīriešiem) bija zems situatīvās trauksmes līmenis. Savukārt augsts personas individuālās trauksmes līmenis bija 14 respondentiem (12 sievietēm un 2 vīriešiem), vidējs personas individuālās trauksmes līmenis bija 47 respondentiem (26 sievietēm un 21 vīrietim), bet 39 respondentiem (5 sievietēm un 34 vīriešiem) bija zems personas individuālās trauksmes līmenis.

Secinājumi. Pētījuma rezultāti ļauj secināt, ka vairumam pacientu pirms aknu punkcijas biopsijas bija vidējs situatīvās trauksmes līmenis un vidējs personas individuālās trauksmes līmenis. Sievietēm situatīvās trauksmes līmenis un personas individuālās trauksmes līmenis bija augstāks nekā vīriešiem.